

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Č., proti žalovanému D. S., bytom B., zastúpenému advokátskou kanceláriou O., so sídlom Z., zastúpenú JUDr. D. O., advokátom a konateľom, o zaplatenie 76,35 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 24 C 147/2007, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 2. decembra 2009 sp.zn. 4 Co 46/2009, 4 Co 263/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo 16. októbra 2008 č.k. 24 C 147/07-110 uložil žalovanému povinnosť žalobkyni zaplatiť 2 300,-- Sk spolu s úrokom z omeškania 6 % ročne od 12.8.2005 do zaplatenia a náhradu trov konania 4 904,-- Sk k rukám jej právnej zástupkyne (JUDr. G. S. – F. – pozn. dovolacieho súdu), do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej oprel o ustanovenia § 788 ods. 1, § 792 ods. 3 písm.a/, § 795 ods. 1, § 801 ods. 2, § 803 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a čl. 2 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Všeobecných poisťných podmienok žalobkyne. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že dospel k záveru, že žalovanému vznikla povinnosť uhradiť poisťné 2 300,-- Sk za dobu do zániku poisťného, t.j. do 11.8.2005, nakoľko tým, že nezaplatil poisťné za ďalšie poisťné obdobie do jedného mesiaca od dňa doručenia výzvy žalobkyne na jeho zaplatenie a poisťné nezaplatil ani pred doručením tejto výzvy, predmetné poisťné po uplynutí zákonnej mesačnej lehoty od 11.7.2005 podľa ustanovenia § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka zaniklo s účinnosťou od 11.8.2005; žalované poisťné 2 300,-- Sk zodpovedá poisťnému obdobiu od 28.10.2004 do 11.8.2005. Námietku žalovaného, že so žalobkyňou neuzavrel žiadnu

poistnú zmluvu, lebo uzatváral havarijnú poistku s poisťovňou E., z ktorého dôvodu nemá so žalobkyňou nič spoločné, považoval za irelevantnú, pretože zmena obchodného mena poisťovateľa nemá žiadny vplyv na práva a povinnosti subjektov poistného vzťahu a písomné podanie žalovaného z 28.12.2004 označené ako anulácia zmluvy V., v ktorej žalovaný uviedol, že predmetnú zmluvu považuje za nulitnú k termínu zániku E., nemožno hodnotiť, že nemal na ďalšom poistení záujem. Priznanie úrokov z omeškania odôvodnil ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Keďže žalovaný bol s platením poistného v omeškaní od 11.8.2005, uložil mu podľa návrhu povinnosť zaplatiť úroky z omeškania od 12.8.2005 do zaplataenia vo výške 6 % z dlžnej sumy podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalobkyni priznal ich náhradu.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaného rozsudkom z 2. decembra 2009 sp.zn. 4 Co 46/2009, 4 Co 263/2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania 26,70 € k rukám jej právnej zástupkyne do troch dní. V dôvodoch rozhodnutia sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a skonštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodal, že zmena obchodného mena poisťovateľa nemá bez ďalšieho za následok zánik práv a povinností, a to aj v prípade, ak si žalobkyňa riadne nesplnila povinnosť oznámiť túto zmenu žalovanému. A tak tým, že žalovaný nezaplatil poistné za ďalšie obdobie (keď nebola preukázaná v konaní žiadna dohoda o zmene obsahu poistnej zmluvy) a to ani do jedného mesiaca od doručenia výzvy na jeho zaplataenie, poistenie zaniklo k 11.8.2005 a žalovaný je povinný zaplatiť poistné do zániku poistenia v uplatnenej výške. K námietke žalovaného, že mu nebolo doručené upresnenie petitu, ktoré žalobkyňa predložila súdu podaním z 28.9.2006 doručeným súdu 2.10.2006 odvolací súd uviedol, že toto upresnenie sa v ničom nelíšilo od petitu pôvodnej žaloby. Žaloba bola žalovanému doručená 29.1.2007 poštovou zásielkou spolu s platobným rozkazom. Z toho dôvodu konanie pred súdom prvého stupňa netrpelo vadou, pre ktorú by bolo treba napadnuté rozhodnutie zrušiť (§ 212 ods. 3 O.s.p.). O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p. (Okrem už uvedeného odvolací súd týmto rozsudkom na odvolanie právnej zástupkyne žalobkyne zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 23. septembra 2008 č.k. 24 C 147/2007-97 o uložení poriadkovej pokuty 5 000,-- Sk právnej zástupkyne žalobkyne).

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu (zrejme okrem výroku o zrušení prvostupňového uznesenia o uložení poriadkovej pokuty splnomocnenej zástupkyňi žalobkyne) podal dovolanie žalovaný z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm.a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm.c/ a f/ O.s.p. Žiadal dovolací súd, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Následne v kvalifikovane podanom (doplnení) upresnení samotným žalovaným skôr podaného dovolania navrhol dovolaciemu súdu zrušiť rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že prípustnosť dovolania je daná v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p., nakoľko postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Odvolaciemu súdu predovšetkým vytkol, že vôbec nebral do úvahy procesné pochybenia súdu prvého stupňa a nedostatočné odôvodnenie rozsudku, ktoré má za následok jeho nepreskúmateľnosť. Tak prvostupňový ako aj odvolací súd pri hodnotení dôkazov vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, pričom pri hodnotení dôkazov neprihliadli na všetky skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo a tento svoj postup náležite nezdôvodnili, čím porušili ustanovenia § 132 O.s.p. a § 157 ods. 2 O.s.p. Za závažné porušenie práva na spravodlivý súdny proces označil žalovaný nedoručenie mu upresnenia petitu žalobkyňou, keďže každá strana v konaní musí mať možnosť nielen predkladať dôkazy a uvádzať argumenty, ktoré považuje za potrebné pre úspech v konaní, ale zároveň má právo byť oboznámená s každým podaním a vyjadrením predloženým súdu druhou procesnou stranou. Okrem chýbajúcej žalobkyňou uplatnenej výšky sumy v žalobnom petite dovolateľ poukázal na ďalšiu rozpornú skutočnosť, a to, že na potvrdení o prijatí návrhu súdom je uvedené, že sa jedná o návrh na zaplatenie 4 140,-- Sk, ktorá suma bola rovnako uvedená aj na zápisnici z pojednávania zo dňa 17.1.2008. Nesúhlasia ani dátumy vyhotovenia návrhu na začatie konania uvedené v podaní založenom v súdnom spise a v podaní doručenom žalovanému.

Žalobkyňa sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvom sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde (§ 238 ods. 5 O.s.p.).

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom sám prípustnosť dovolania nevyslovil, ani nejde o potvrdzujúci rozsudok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým tento vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.) je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného nielen, že nemožno vyvodiť z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., ale prípustnosť dovolania je vylúčená priamo zo zákona (§ 238 ods. 5 O.s.p.), keďže dovolanie smeruje proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy, ktorej výška ku dňu podania žaloby, t.j. ku dňu 10. apríla 2006 bola 6 900,-- Sk, t.j. 229,04 € a predmetom konania je zaplatenie 76,35 € s príslušenstvom.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je

postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné, sa dovolací súd zamerá predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľ v dovolaní namieta.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm.f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, Sériá A, č. 303-A), a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp.zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým poukázať na jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Pritom podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa nevyžaduje, aby sa každý argument strany, aj taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre vec rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2009 sp.zn. 5 Cdo 142/2009).

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že odvolací súd sa (ako už bolo uvedené vyššie v odôvodnení tohto uznesenia) stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa ako aj skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorú možnosť dáva odvolaciemu súdu ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. Pritom podľa názoru dovolacieho súdu podrobné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozsudku v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., keď je z neho zrejmé, čoho sa žalobkyňa domáhala, ako sa vyjadril žalovaný, aké dôkazy súd vykonal, ktoré skutočnosti mal z vykonaného dokazovania za preukázané a prečo, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a ako vec právne posúdil. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, tento sa okrem už uvedeného skonštatovania správnosti dôvodov prvostupňového rozhodnutia vysporiadal aj s námietkou žalovaného súvisiacou s nedoručením mu upresnenia petitu žalobkyňou z 28.9.2006, a to tak, že predmetné upresnenie petitu, doručené súdu 2.10.2006 sa v ničom nelíšilo od petitu pôvodnej žaloby. K tomu považuje odvolací súd za potrebné dodať, že skutočne v návrhu na vydanie platobného rozkazu podaného na súde prvého stupňa 10. apríla 2006 chýba uvedenie sumy (ešte v SKK), ktorej sa žalobkyňa domáhala, následne je však v tomto návrhu uvedené, že spolu s istinou sa domáhala aj príslušného úroku z omeškania zo sumy “2 300,-- SKK“. Keby aj napriek tomu existovali pochybnosti o tom, zaplattenia akej istiny sa žalobkyňa domáhala, tieto pochybnosti odstránilo znenie navrhovaného žalobného petitu pre prípad nemožnosti vydať platobný rozkaz alebo pre prípad jeho zrušenia, v ktorom je jednoznačne uvedená suma 2 300,-- Sk. V tomto duchu na výzvu súdu prvého stupňa žalobkyňa doplnila chýbajúci údaj v návrhu na vydanie platobného rozkazu. Na základe uvedeného tak možno podľa názoru dovolacieho súdu uzavrieť, že nedoručením “upresnenia petitu“ z 28.9.2006 nedošlo k takému procesnému pochybeniu, ktorým by postupom súdu bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom. Žalovaný od doručenia platobného rozkazu (proti ktorému podal odpor) spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu mal vedomosť o predmete konania, tento mu bol známy aj po zrušení platobného rozkazu a nezmenil sa ani v odvolacom konaní, na čom nemení nič ani námietka žalovaného v dovolaní, súvisiaca s nepresnosťami dátumu na návrhu na vydanie platobného rozkazu založeného v súdnom spise v porovnaní s rovnopisom tohto návrhu doručeného žalovanému a ani (zrejme nesprávne) uvedenie inej sumy v potvrdení o prijatí návrhu na začatie konania v tejto právnej veci (č.l. 12 spisu) a v zápisnici o pojednávaní (nemeritórnom) pred súdom prvého stupňa 17. januára 2008 (č.l. 61 spisu).

Keďže v danom prípade dovolanie je podľa § 238 ods. 5 neprípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaného je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p.).

Úspešnej žalobkyni trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože si nepodala návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2011

JUDr. Ľubor Šebo, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová